

[Forsvarsministeren.]

afhøringer, foretaget allerede i maj 1945, havde fået det bestemte indtryk, at man ikke med rette kan hævde, at daværende kaptajnlejtant J. H. Johansen af opportunistiske grunde havde søgt optagelse i DNSAP, fandt jeg det — også under hensyn til, hvad der i øvrigt er oplyst om oberstens karakter og tjeneste — urigtigt ikke at foretage indstilling om hans udnævnelse.

Han begik en fejl i 1940, men han rettede den meget hurtigt selv, og efter mit skøn kunne denne sag, således som hele dens forløb har været, ikke begrunde en antagelse om, at der ikke kan næres fuld tillid til oberst Johansen. Det er også stadig min opfattelse, at de protester, der er fremsat af hjemmeværnsledere og andre, i hvert fald oprindelig mere byggede på en tro end på en viden om, hvorledes oberst Johansens forhold var. Således fremgår det direkte af nogle af de protester, jeg har modtaget bl. a. fra hjemmeværnskompagnichefer, at man direkte bygger på den tro, at han ikke udmeldte sig af DNSAP, så længe krigen varede.

Imidlertid viste det sig ved det møde, jeg holdt i Herning den 30. maj med hjemmeværnskompagnichefer og andre ledere inden for hjemmeværnet i region II, at der kan forventes meget store samarbejdsvanskeligheder, og da jeg ikke ønsker at vanskeliggøre hjemmeværnets arbejde, har jeg truffet den beslutning, at oberst Johansen ikke kommer til at tiltræde posten som regionschef. Derimod vil udnævnelsen til generalmajor naturligvis stå ved magt.

Det var mit håb, at jeg allerede i dag kunne have givet visse oplysninger om hærens kommandostruktur inden for rammen af den nye forsvarsordning og dermed også om oberst Johansens placering. Det vil imidlertid tage nogen tid at få de nødvendige forhandlinger herom tilendebragt, og jeg kan derfor ikke svare nærmere på sidste del af det stillede spørgsmål, end jeg allerede har gjort.

Gideon: Jeg takker naturligvis den højtærede forsvarsminister for den besvarelse, jeg har fået; men det ville være synd at sige, at jeg har fået en bedre forståelse af, at den højtærede minister virkelig kunne få sig til at foretage denne udnævnelse og denne placering inden for hjemmeværnet uden i forvejen at have regnet med den uro og den reaktion, der ville blive en følge deraf.

Jeg forstår, at den højtærede forsvarsminister i sit svar ligesom forsøgte at lægge et røgslør foran stillingen, idet han henviste til, at generalmajor Johansens forhold 2 gange har været til undersøgelse, og at de 2 tidligere forsvarsministre, det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft og fhv. folketingsmedlem Harald Petersen, begge skulle have erklæret ham for rehabiliteret. Det var tilsyneladende en meget behændig afledningsmanøvre, ministeren her foretog; den viser jo ministerens taktiske evne. Men den første undersøgelse, der fandt sted i sommeren 1945, drejede sig jo udelukkende om de urigtige og fra alle sider i virkeligheden erkendt urigtige rygter, som opstod under besættelsen, og det var den, der dannede grundlaget for den udtalelse, som det ærede medlem hr. Ole Bjørn Kraft kom med. Den anden undersøgelse, som fandt sted i foråret 1946, tror jeg det var, drejede sig hovedsagelig om de samme forhold, men også — det erkendes — om hans indmeldelse; spørgsmålet dengang var, om der kunne rejses tiltale ved den da eksisterende ekstraordinære tjenestemandsdømstol, om han havde gjort sig skyldig i noget forsættigt, og dér siger auditøren i sin indstilling altså, at man må gå ud fra, at Johansen var trådt tilbage fra forsøg, og at der derfor måtte blive tale om en frifindelse, og denne frifindelse måtte vel begrundes med, at det var på grund af bevisets stilling, han blev frifundet. Men dette, at der kom en indstilling om, at der ikke med udsigt til en domfældelse kunne rejses tvivl om forholdet, er jo noget, der, om jeg så må sige, ikke har den fjerneste forbindelse med det